

Amata savienošana

Publicēts: 07.04.2022.

Vai pašvaldības deputāts drīkst saņemt atalgojumu par darbu biedrībā? [↗](#)

Likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" nosaka ienākumu gūšanas ierobežojumus pašvaldību domju deputātiem.

Pašvaldības domes deputāts var saņemt atalgojumu par darbu biedrībā, taču ir aizliegts saņemt atalgojumu no tiem finanšu līdzekļiem, kurus šī organizācija ir saņēmusi no attiecīgās pašvaldības, pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības. Šis ierobežojums neattiecas uz gadījumiem, kad finanšu līdzekļi piešķirti atklāta konkursa rezultātā vai deleģēta pārvaldes uzdevuma izpildei.

Tāpat likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" nosaka, ka pašvaldības domes deputātam divus gadus pēc lēmuma vai dalības lēmuma pieņemšanā par publiskas personas finanšu līdzekļu piešķiršanu biedrībai ir aizliegts saņemt jebkādu atalgojumu attiecīgajā biedrībā. Ierobežojumi neattiecas uz tām biedrībām un nodibinājumiem, kurus pašvaldības saskaņā ar Pašvaldību likumu dibinājušas kopīgu interešu īstenošanai.

Visi minētie ierobežojumi attiecas ne tikai uz biedrībām, bet arī nodibinājumiem, reliģiskajām organizācijām un komercsabiedrībām.

Ievērojot iepriekšminēto, pašvaldības domes deputāts drīkst saņemt atalgojumu biedrībā, nodibinājumā, reliģiskajā organizācijā un komercsabiedrībā, ja vien viņš nav piedalījies lēmuma pieņemšanā par pašvaldības finanšu līdzekļu piešķiršanu tām. Ja pašvaldības domes deputāts nav lēmis vai piedalījies lēmuma pieņemšanā attiecībā uz konkrēto biedrību, viņš var saņemt atalgojumu tikai no tiem līdzekļiem, kurus nav piešķīrusi pašvaldība vai tās iestādes un kapitālsabiedrības.

Vai valsts amatpersona drīkst savienot valsts amatpersonas amatu ar dienestu Zemessardzē?

Likums "[Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā](#)" atļauj valsts amatpersonai, kurai noteikti speciālie amata savienošanas ierobežojumi, bez rakstveida atļaujas saņemšanas savienot valsts amatpersonas amatu ar dienestu Zemessardzē, ja likumā nav noteikts citādi.

[Latvijas Republikas Zemessardzes likums](#) paredz, ka Zemessardzē neuzņem pilsoņus, kuri pilda profesionālo dienestu vai dienestu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs, Iekšlietu ministrijas policijā, Valsts drošības iestādē, pašvaldības policijā, ostas policijā, prokuratūrā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā, Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policijā, Valsts ieņēmumu dienesta Iekšējās drošības pārvaldē vai Latvijas Bankas Aizsardzības pārvaldē.

Valsts amatpersonām, kuras vēlas iestāties Zemessardzē, pirms tam jāpārliedz, vai:

darbības jomas regulējošā ārējā normatīvajā aktā nav noteikts ierobežojums amata savienošanai ar dienestu Zemessardzē;

iekšējā normatīvajā aktā nav noteikts pienākums saskaņot/informēt iestādes vadītāju par amata savienošanu visos gadījumos, kad to neparedz ārējie normatīvie akti.

Vai pašvaldības deputātam ir atļauts savienot amatpersonas amatu ar amatu paša uzņēmumā?

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs skaidro, ka [likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"](#) (turpmāk - IKNL) pašvaldību deputātiem nav noteikti speciālie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi.

IKNL pašvaldību deputātiem neierobežo deputāta amata savienošanu ar amatu privātā komercsabiedrībā, taču deputātiem jāievēro vispārējie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi, kuri noteikti [IKNL 6. pantā](#) un [likuma "Par pašvaldībām" 38. panta otrajā daļā](#). Tas nozīmē, ka saskaņā ar iepriekšminēto pašvaldības deputāts drīkst ieņemt amatus paša dibinātā uzņēmumā.

Vai pašvaldības policists drīkst savienot amatu ar dienestu Zemessardzē?

Ievērojot pašvaldības policijas kompetenci, tās amatpersonas atbilstoši likumam "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk - IKNL) ir uzskatāmas par valsts amatpersonām, un tām ir saistoši IKNL noteiktie pienākumi, aizliegumi un ierobežojumi, tostarp amata savienošanas ierobežojumi.

Amats ir darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros publiskas personas iestādē, sabiedriskajā, politiskajā vai reliģiskajā organizācijā, kā arī komercsabiedrībā.

IKNL pašvaldības policijas amatpersonām neaizliedz savienot valsts amatpersonas amatu ar dienestu Zemessardzē, taču no Latvijas Republikas Zemessardzes likuma normām izriet, ka Latvijas pilsoņi vecumā no 18 līdz 55 gadiem, kas pilda dienestu pašvaldības policijā, Zemessardzē netiek uzņemti.

Savukārt personām, kas jau ieņem amatu Zemessardzē, stājoties valsts amatpersonas amatā pašvaldības policijā, nekavējoties rakstveidā jāpaziņo Zemessardzei, ka iestājušies apstākļi, kas turpmāk liedz ieņemt amatu Zemessardzē.

Vai jāsaņem rakstveida atļauja, lai savienotu maksātspējas procesa administratora darbību ar citu nodarbošanos?

Maksātspējas administrators atbilstoši likumam “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – IKNL) ir uzskatāms par valsts amatpersonu, un tam ir saistoši IKNL noteiktie pienākumi, aizliegumi un ierobežojumi, tostarp amata savienošanas ierobežojumi.

Valsts amatpersonai ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, vai saimniecisko darbību individuālā komersanta statusā, vai reģistrējoties Valsts ieņēmuma dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam, ja IKNL vai citā normatīvajā aktā nav paredzēti valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi. Šādai amata savienošanai nav nepieciešams saņemt rakstveida atļauju.

Ja nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar valsts amatpersonai saistošajām ētikas normām un nekaitē tiešo pienākumu pildīšanai, atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ne vairāk kā ar diviem citiem algotiem vai citādi atlīdzināmiem valsts amatpersonas amatiem vai amatiem citas publiskas personas institūcijās. Par minētajiem amatiem nav uzskatāms pedagoga, zinātnieka, ārsta, veterinārārsta, profesionāla sportista un radošais darbs.

Maksātspējas administratoram IKNL nav noteikti speciālie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi, tomēr tam ir pienākums ievērot citus IKNL noteiktos ierobežojumus un aizliegumus.

Vai kapitālsabiedrības valdes loceklis drīkst savienot valsts amatpersonas amatu ar pagasta pārvaldes vadītāja amatu, ja minētā kapitālsabiedrība darbojas tā paša pagasta pārvaldes administratīvajā teritorijā, nodrošinot to ar komunālajiem pakalpojumiem? ✓

Publiskas personas kapitālsabiedrības valdes loceklis atbilstoši likumam "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (IKNL) ir uzskatāms par valsts amatpersonu, un tam ir saistoši IKNL noteiktie pienākumi, aizliegumi un ierobežojumi, tostarp amata savienošanas ierobežojumi.

Amats ir darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros publiskas personas iestādē, sabiedriskajā, politiskajā vai reliģiskajā organizācijā, kā arī komercsabiedrībā.

Valsts amatpersonai ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, vai saimniecisko darbību individuālā komersanta statusā, vai reģistrējoties Valsts ieņēmuma dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam, ja IKNL vai citā normatīvajā aktā nav paredzēti valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi.

IKNL noteikti publiskas personas kapitālsabiedrības valdes locekļa speciālie amata savienošanas ierobežojumi, tostarp noteikts, ka minētās valsts amatpersonas var savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu publiskas personas institūcijā, ja tas nerada interešu konfliktu un ir saņemta valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā.

Situācijā, kad kapitālsabiedrība darbojas tajā pašā pagasta pārvaldes administratīvajā teritorijā, nodrošinot komunālos pakalpojumus, var rasties interešu konflikts, jo pagasta pārvaldes vadītājam, kas ir arī attiecīgās kapitālsabiedrības valdes loceklis, var būt jāpieņem lēmums vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt tā personiskās vai mantiskās intereses. Izsniedzot atļauju, vadītājam ir pienākums izvērtēt, vai amata savienošana šādā situācijā nevar radīt interešu konfliktu.

Turklāt IKNL valsts amatpersonai divus gadus pēc tam, kad tā pieņēmusi lēmumu vai piedalījies lēmuma pieņemšanā par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai veikusi uzraudzības, kontroles funkcijas, ir aizliegts ieņemt amatus šajā kapitālsabiedrībā un iegūt šīs kapitālsabiedrības mantu (t.sk. gūt ienākumus šajā kapitālsabiedrībā).

Vai pašvaldības izglītības iestādes vadītāja vietnieks drīkst savienot valsts amatpersonas amatu ar darbu privātajā sektorā, strādājot profesionālā vidusskolā kā lietvedis vienu dienu nedēļā? [↗](#)

Publiskas personas iestādes vadītāja vietnieks atbilstoši likumam “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (IKNL) ir uzskatāms par valsts amatpersonu, un tam ir saistoši IKNL noteiktie pienākumi, aizliegumi un ierobežojumi, tostarp amata savienošanas ierobežojumi.

Amats ir darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros publiskas personas iestādē, sabiedriskajā, politiskajā vai reliģiskajā organizācijā, kā arī komercsabiedrībā.

Valsts amatpersonai ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, vai saimniecisko darbību individuālā komersanta statusā, vai reģistrējoties Valsts ieņēmuma dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam, ja IKNL vai citā normatīvajā aktā nav paredzēti valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi.

IKNL noteikti publiskas personas iestādes vadītāja speciālie amata savienošanas ierobežojumi, un tie paredz aizliegumu ieņemt jebkuru amatu privātajā sektorā. Izglītības iestādes vadītāja vietniekam atļauts savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar amatiem, kuri noteikti IKNL 6. panta ceturtajā daļā un 7. panta ceturtajā daļā.

Vai publiskas personas iestādes vadītājs ir tiesīgs darbiniekam uzdot pildīt valsts amatpersonas pienākumus, un, vai tādējādi darbinieks kļūst par valsts amatpersonu ar visām no tā izrietošajām sekām? [↗](#)

Persona, kurai nav noteikts valsts amatpersonas statuss, drīkst uz laiku pildīt valsts amatpersonas amata pienākumus.

Ja publiskas personas institūcijā nodarbinātajam uzdod pildīt valsts amatpersonas amata pienākumus, tad minētās institūcijas vadītājs 15 dienu laikā iesniedz attiecīgus grozījumus valsts amatpersonu sarakstā, un uz attiecīgās valsts amatpersonas amata izpildes laiku, bet ne ilgāk kā uz 18 mēnešiem, var atļaut attiecīgā valsts amatpersonas amata savienošanu ar citu amatu, ja tas nerada interešu konfliktu un nekaitē valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Vai valsts amatpersonai jādūz amata savienošanas atļauja, ja tā darbam iepirkuma komisijā iecelta ar iestādes vadītāja rīkojumu?

Lai noskaidrotu, vai uz valsts amatpersonu, pildot publiska iepirkuma komisijas locekļa amata pienākumus, ir attiecināmi likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (IKNL) noteiktie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi, ir jāizvērtē, vai publisko iepirkumu komisijas locekļa amats ir cits amats vai papildu pienākumi.

Ja iestādes vadītājs iestādes amatpersonai papildus tiešajiem valsts amatpersonas amata pienākumiem uzdod pildīt publiskā iepirkuma komisijas locekļa amata pienākumus iestādē, tad publiskā iepirkuma komisijas locekļa amata pienākumu pildīšana nav uzskatāma par citu amatu un nav nepieciešams saņemt rakstveida atļauju.

Tāpat IKNL noteikts, ja amatpersona (institūcija), kas ieceļ, ievēlē vai apstiprina personu valsts amatpersonas amatā, ir tā pati, kura saskaņā ar IKNL [7. panta](#) attiecīgās daļas noteikumiem lemj par atļauju savienot valsts amatpersonas amatu ar citiem amatiem, pamatojoties uz personas sniegto informāciju, jautājumu par atļauju savienot amatus izlemj, arī ieceļot, ievēlot vai apstiprinot personu attiecīgajā amatā. Šādā gadījumā nav nepieciešamas citas atļaujas attiecīgo amatu savstarpējai savienošanai. Šā panta piektajā daļā minētos jautājumus izvērtē un atspoguļo lēmumā par iecelšanu, ievēlēšanu vai apstiprināšanu amatā. Amata savienošanas atļauju var atcelt saskaņā ar šā panta sesto daļu.

Savukārt publiskas personas institūcijas vadītājam ir pienākums atbilstoši savai kompetencei nepieļaut, lai šajā institūcijā strādājošās valsts amatpersonas nonāktu interešu konflikta situācijā un šādā situācijā īstenotu valsts amatpersonas amata pilnvaras.

Institūcijas vadītājam, valsts amatpersonu papildus ieceļot citā amatā, vienlaikus var izlemt jautājumu par atļaujas izsniegšanu, atspoguļojot to lēmumā par iecelšanu amatā, un nav nepieciešams pieņemt atsevišķu lēmumu par atļaujas izsniegšanu.

Būvinspektors, ja citā likumā nav noteikti īpaši amata savienošanas nosacījumi, papildus likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (IKNL) 6. panta ceturtajai daļā noteiktajam var savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar:

1) amatu arodbiedrībā;

2) citu amatu, uzņēmuma līguma, pilnvarojuma izpildi vai saimniecisko darbību individuālā komersanta statusā, vai reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākumu nodokli", ja šī savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas personas rakstveida atļauja.

Valdes loceklis vai būvdarbu vadītājs ir amats IKNL izpratnē, un būvinspektoram tā savienošanai ar valsts amatpersonas amatu nepieciešams saņemt rakstveida atļauju.

Būvinspektoriem ir aizliegts stāties darba tiesiskajās attiecībās ar būvkomersantu un sniegt būvniecības pakalpojumus būvdarbu vadīšanas, būvuzraudzības un būvekspertīzes specialitātēs, izņemot gadījumu, ja būvinspektors IKNL noteiktajā kārtībā ir saņēmis rakstveida atļauju saimnieciskās darbības veikšanai būvniecības pakalpojumu sniegšanai par pirmās grupas būvju būvniecību ārpus savas kontrolējamās administratīvās teritorijas un ja šo būvniecības pakalpojumu sniegšana nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar būvinspektoram saistošām ētikas normām vai nekaitē būvinspektora tiešo pienākumu pildīšanai (Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 133. punkts).

Attiecīgi tikai minētajā izņēmuma gadījumā būvinspektoram ir pieļaujams sniegt būvniecības pakalpojumus būvdarbu vadīšanā.

Likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" nav noteiktas prasības, kuras valsts amatpersonai jānorāda iesniegumā, lūdzot amata savienošanas atļauju. Minētais likums paredz, kas iestādes vadītājam jāvērtē, lemjot par amata savienošanu, proti, vai minētais neradīs interešu konfliktu, nebūs pretrunā ar amatpersonai saistošajām ētikas normām un nekaitēs tās tiešo pienākumu veikšanai.

Iestādes iekšējos normatīvajos aktos var būt iekļauti nosacījumi, kas valsts amatpersonai norādāmi iesniegumā, lūdzot amata savienošanas atļauju. Arī šiem nosacījumiem jābūt tādiem, lai iestādes vadītājs varētu izvērtēt, vai amata savienošana neradīs interešu konfliktu, nebūs pretrunā ar amatpersonai saistošajām ētikas normām un nekaitēs tās tiešo pienākumu veikšanai.

Ja iekšējā normatīvajā regulējumā nosacījumi nav noteikti, amatpersonai iesniegumā jānorāda, kādu amatu tā vēlas savienot ar valsts amatpersonas amatu, konkrētā amata pienākumus, kurā laikā plānots tos veikt u.c. informāciju, lai iestādes vadītājs varētu lemt, vai minētais neradīs interešu konfliktu, nebūs pretrunā ar saistošajām ētikas normām un nekaitēs tiešo pienākumu veikšanai.

Saskaņā ar minēto likumu valsts amatpersona pēc publiskas personas institūcijas vadītāja vai viņa pilnvarotas personas pieprasījuma rakstveidā sniedz tai informāciju, kas nepieciešama, veicot iekšējās kontroles pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai.